

Författare	Datum	Version	sida
Per Hansson	2015-03-28	B	1 (7)

Studiero och trygghet

Introduktion

Det här dokumentet beskriver hur vi på Bromstensskolan arbetar för att skapa studiero och trygghet, så att eleverna och pedagogerna kan ha full fokus på sitt skolarbete.

1	Inledning	2
1.1	Studiero och trygghet.....	2
1.2	Skollagen	2
1.3	Skolans uppdrag och ansvar	2
1.4	Regler och konsekvenser	2
1.5	Elever med svårigheter	3
1.6	Grundregler.....	3
2	Förebyggande arbete.....	3
2.1	Klassrumsrutiner.....	3
2.2	Rutiner på fritids	4
2.3	Samarbete med föräldrarna.....	4
3	Tjafs, konflikt, kränkande behandling eller mobbning	4
3.1	Tjafs	4
3.2	Konflikter.....	5
3.3	Kränkande behandling	5
3.4	Mobbning.....	5
4	Konsekvenstrappan.....	5
5	Referenser	7

Författare	Datum	Version	sida
Per Hansson	2015-03-28	B	2 (7)

1 INLEDNING

1.1 STUDIERO OCH TRYGGHET

Skolans viktigaste uppdrag är att så långt som möjligt utveckla elevernas förmågor, färdigheter och kunskaper. En viktig förutsättning för detta är att eleverna känner sig trygga och har ro att koncentrera sig på sina studier.

Elever och pedagoger har rätt till en god studiero så att de kan prestera sitt allra bästa. En orolig skolmiljö påverkar elevernas lärande negativt och därför omfattar våra regler och konsekvenser hela skoldagen, inte bara lektioner, utan även till exempel raster, utflykter, friluftsdagar och förstås fritidsverksamheten.

1.2 SKOLLAGEN

I skollagen, under kapitel 5 om Studiero och trygghet [1], beskrivs olika konsekvenser för elever som inte respekterar studieron, även Skolverket [2] och Stockholms stad [3] har tagit fram förtydliganden runt elevernas rätt till studiero och trygghet.

Det är dessa dokument och de konsekvenser som finns beskrivna där, som ligger till grund för detta dokument.

1.3 SKOLANS UPPDRAG OCH ANSVAR

Lärarna och pedagogerna på fritids, som tillbringar mest tid med eleverna, har nyckelroller för att skapa studiero och trygghet i skolan. Väl planerade lektioner och fritidsaktiviteter anpassade efter elevernas förutsättningar och ett tydligt ledarskap hos de vuxna är nödvändigt för att eleverna ska känna sig trygga och motiverade att prestera väl i skolarbetet.

Det är skolledningens ansvar att, tillsammans med lärarna och pedagogerna på fritids, kontinuerligt se över och försöka förbättra alla aspekter av undervisningen och fritidsverksamheten.

1.4 REGLER OCH KONSEKVENSER

De kanske viktigaste reglerna är de vi brukar kalla för oskrivna. De allra flesta vet att man måste bemöta andra människor med respekt och omtanke och att man behöver vara rädd om saker så att de inte går sönder.

En av skolans uppgifter är att träna eleverna i att ta ett allt större ansvar för sina handlingar. Vi vill förstås att eleverna ska uppföra sig väl, men också att de själva ska välja att följa skolans regler och sociala uppförandekoder utan att vuxna på skolan behöver bevaka dem.

Konsekvenserna får aldrig användas för att straffa eleverna utan tanken är att de ska leda till ett ändrat beteende så att arbetssituationen blir bättre för eleven och alla andra på skolan.

Författare	Datum	Version	sida
Per Hansson	2015-03-28	B	3 (7)

1.5 ELEVER MED SVÅRIGHETER

Det finns på alla skolor elever som har särskilt stora svårigheter med att leva upp till skolans, kamraternas och föräldrarnas krav på studiero. Många gånger handlar det om barn med diagnoser som till exempel ADHD eller autism, men det finns också andra omständigheter som gör att vissa barn har svårt att följa våra regler.

Vi i skolan har ett särskilt ansvar för att arbeta med just dessa barn. Deras svårigheter får inte gå ut över andra barns trygghet och studiero, men vi kan ibland behöva arbeta med dem på ett lite annorlunda sätt än resten av barnen på skolan. Om vi ibland väljer att inte följa konsekvenstrappan strikt för vissa barn, betyder det att vi följer en annan tydlig plan som vi gjort upp i samråd med barnets föräldrar.

1.6 GRUNDREGLER

Som elev på Bromstensskolan räcker det egentligen med att kunna två grundregler:

1. **Visa respekt för ditt och andras skolarbete.** Uppför dig på ett sådant sätt att alla i skolan kan koncentrera sig på sina uppgifter.
2. **Följ vuxnas uppmaningar.** Det är de vuxna som leder verksamheten på skolan och ansvarar för att eleverna är trygga och har studiero, därför måste du respektera och följa deras uppmaningar.

Om du tycker att du blivit felaktigt bemött eller behandlad så kan du som elev vända dig till din klasslärare, pedagogerna på fritids, trygghetsgruppen, skolsköterskan, någon i skolledningen eller någon annan vuxen du har förtroende för.

2 FÖREBYGGANDE ARBETE

Vårt mål är inte bara att eleverna ska följa skolans regler, utan även förstå att de är till för alla, för att vi ska få en trygg skola där vi alla kan fokusera på goda studieresultat. Vi arbetar därför förebyggande med skolans normer och sociala klimat.

Alla vuxna som arbetar på skolan, såväl pedagoger som övrig personal, har ett gemensamt ansvar att se till att reglerna följs. Klassläraren och pedagogerna på fritids har ett särskilt ansvar att tydliggöra konsekvenserna för elever som väljer att bryta mot reglerna.

Om vi lyckats skapa bra relationer mellan elever, pedagoger och föräldrar är det lättare för vuxna att kunna se till att skolans regler följs.

2.1 KLASSRUMSRUTINER

Läraren har en avgörande betydelse när det gäller att etablera ett gott arbetsklimat och god arbetsro i klassrummet. Vi arbetar därför kontinuerligt med att vidareutveckla pedagogernas ledarskap i klassrummet och i fritidsverksamheten. Vi arbetar kontinuerligt och systematiskt med att vidareutveckla våra klassrumsrutiner genom bland annat återkommande besök av skolledningen, förstälärare och kollegor bland lärarna.

Författare	Datum	Version	sida
Per Hansson	2015-03-28	B	4 (7)

2.2 RUTINER PÅ FRITIDS

Pedagogerna på fritids ansvarar för att skapa ett gott och respektfullt umgängesklimat i fritidsverksamheten. Vi arbetar kontinuerligt och systematiskt med att vidareutveckla våra fritidshem, genom bland annat regelbunden kompetensutveckling av pedagogerna.

2.3 SAMARBETE MED FÖRÄLDRARNA

Lärare och pedagogerna på fritids behöver tidigt etablera en god kontakt med elevernas föräldrar, informera dem om vikten av regler och konsekvenser för att öka tryggheten, skapa studiero och ett gott umgängesklimat.

Alla vuxna, särskilt klasslärarna, har ett uppdrag att tydligt förmedla våra förväntningar på föräldrarna och hur vi vill samarbeta med dem. Klasslärarna ska på varje föräldramöte informera föräldrarna om följande:

- Om vi behöver er hjälp eller om något allvarligt har hänt i skolan som berör ert barn hör vi av oss, annars kan ni utgå från att vi löser problemen här i skolan.
- Om något är oklart, om ni känner oro, har frågor eller viktiga synpunkter ska ni kontakta oss. Försök att alltid kontakta den det berör direkt, det är lättare att diskutera och lösa problem med den som är mest insatt.
- Vi behöver er hjälp att lyfta fram en positiv bild av skolan för era barn och det arbete som era barn förväntas lägga ner här. Visa att ni stödjer skolan och att ni tycker skolan är viktig, det kommer hjälpa ert barn att lyckas bättre med skolarbetet.

3 TJAFS, KONFLIKT, KRÄNKANDE BEHANDLING ELLER MOBBNING

Det är inte alltid helt enkelt att urskilja vad som är tjafs, konflikt, kränkande behandling eller mobbning, eftersom vi hanterar dessa problem på olika sätt. På Bromstensskolan definierar vi dessa begrepp på följande sätt.

3.1 TJAFS

Det är vanligt att unga människor vill testa sina gränser. Det är en viktig del i att bli vuxen, att lära sig vuxenvärldens normer. De vuxnas uppgift är att stå stadigt kvar när eleverna ser hur långt de kan gå, vad som till exempel sker när man bryter mot skolans regler. Detta kallar vi för "tjafs" och vi vill så fort som möjligt ge eleverna ramarna för vad som är ett acceptabelt beteende. En del elever har svårt att hålla sig inom dessa ramar och därför har vi en tydlig progression av åtgärder/konsekvenser när en elev bryter mot skolans regler.

Författare	Datum	Version	sida
Per Hansson	2015-03-28	B	5 (7)

3.2 KONFLIKTER

Det finns flera olika definitioner av vad en konflikt är, vi använder oss av följande:

"En konflikt är en kollision mellan intressen, värderingar, handlingar eller inriktningar. Ordet konflikt refererar till existensen av en sådan kollision."

En konflikt handlar alltså om motstridiga intressen och här är nyckeln ofta att hitta en lösning som alla inblandade kan acceptera. Ofta behöver de vuxna på skolan vägleda eleverna i att lösa konflikterna, men också träna dem i att själva kunna lösa konflikter på ett konstruktivt sätt.

3.3 KRÄNKANDE BEHANDLING

Människor kan på olika sätt bli utsatta för kränkande behandling. Det kan handla om allt från ett otrevligt språkbruk eller sänkningar till regelrätta slagsmål eller överfall. Vår ambition är att möta olika typer av kränkningar på ett konsekvent sätt, men det är inte alltid lätt att göra en bedömning av hur allvarlig kränkningen är. I de flesta fall räcker det med ett samtal med de inblandade, men ibland behöver vi göra en större insats som till exempel att kalla in berörda föräldrar.

3.4 MOBBNING

På Bromstensskolan utgår vi från skolverkets definition av mobbning:

"Mobbning är en form av kränkande behandling som innebär en **upprepad** negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag."

När vi gör bedömningen att mobbning förekommer, överlämnas ärendet till vår trygghetsgrupp, som arbetar vidare med detta enligt skolans antimobbningsprocess.

4 KONSEKVENSTRAPPAN

Om en elev väljer att inte följa skolans regler, använder vi vår konsekvenstrappa. Om konsekvenserna på en nivå inte räcker och att eleven fortsätter med sitt negativa beteende, går man vidare till nästa steg med nästa konsekvens.

Det är upp till den vuxne att göra en avvägning över vilka steg i trappan man tar, man kan alltså välja att hoppa över något steg i konsekvenstrappan. Det viktigaste är att eleverna uppfattar en tydlig progression i konsekvenserna.

1. En vuxen **säger ifrån**, vänligt men bestämt, när en elev uppträder på ett olämpligt sätt. I de allra flesta situationer räcker detta första steg.
2. Den vuxne ger en **skarpare tillsägelse** och klargör att man kommer ha ett uppföljande samtal senare om eleven fortsätter med sitt negativa beteende.
3. Den vuxne förklarar för eleven att man nu kommer att **träffas efter lektionen/aktiviteten**. Den vuxne förklarar också att om beteendet fortsätter kommer eleven att få lämna salen och att vi då kommer kontakta föräldrarna.

Författare	Datum	Version	sida
Per Hansson	2015-03-28	B	6 (7)

4. Eleven **visas ut från salen/aktiviteten** under en del av lektionen/aktiviteten och får sitta och vänta utanför klassrummet, i ett annat klassrum eller vid skolans expedition (vid behov ser vi till att en vuxen har uppsikt över barnet). Händelsen dokumenteras i pedagogens elevlogg [4] och meddelas till föräldrarna samma dag.
5. Eleven kan **få stanna kvar** (det som i skollagen kallas ”kvarsittning”) högst en timme utanför lektionstid i klassrummet tillsammans med en lärare eller vid skolans expedition. Eleven kan då exempelvis få ta igen arbete som hen inte hunnit med. Händelsen dokumenteras i pedagogens elevlogg [4] och meddelas till föräldrarna samma dag.
6. Eleven och **föräldern kallas till ett kort samtal** med klassläraren eller undervisande lärare, där man beskriver vilket beteende som omedelbart måste upphöra. På mötet beskriver pedagogen de fortsatta konsekvenserna i denna trappa, alltså vad som kommer att ske om beteendet inte upphör. Samtalet dokumenteras alltid [5].
7. Eleven och **föräldern kallas till ett längre möte** med klassläraren och en representant från elevhälsoteamet eller en skolledare (biträdande rektor eller rektor). Där gör man en formell överenskommelse mellan eleven, föräldern och läraren [6].

Här slutar den ”ordningstrappa” [7] som vi presenterar för eleverna och som finns uppsatt i alla klassrum. Det är sällan vi behöver fortsätta med nya konsekvenser efter detta steg

8. Om eleven vid upprepade tillfällen fortsätter att störa ordningen, uppträda olämpligt eller gjort något allvarligare tillsätter rektor en **utredning** i samråd med elevens vårdnadshavare [8]. Avsikten är att förstå varför inte beteendet förändras och vilka nya åtgärder som måste sättas in.
9. Rektorn beslutar om att ge eleven en **skriftlig varning** med information om vad som händer om eleven inte förändrar sitt beteende [9]. Syftet med den skriftliga varningen är att dokumentera det som har kommit fram och bestämts i samtalen med eleven om vilka konsekvenser det kan få om hon eller han inte ändrar sitt beteende. Avsikten är också att peka på att skolan inte accepterar elevens uppförande.
10. En **orosanmälan görs till socialtjänsten**, där skolan ber om hjälp för att komma till rätta med elevens svårigheter, eftersom man inte kunnat förbättra situationen tillsammans med elevens föräldrar.
11. Elevens placeras tillfälligt i en **annan undervisningsgrupp på skolan**.
12. Elevens placeras tillfälligt i en **annan undervisningsgrupp på en annan skola** under maximalt två veckor (i särskilt komplicerade fall upp till fyra veckor).
13. Eleven **stängs av från undervisningen** på skolan under maximalt en vecka.

Författare	Datum	Version	sida
Per Hansson	2015-03-28	B	7 (7)

5 REFERENSER

- [1] **Skollagen om studiero och trygghet**, 5 kap § 6 - § 14
<http://www.bromstensskolan.org/dok/ref/skollagen.pdf>
- [2] **Skolverket om studiero och trygghet**
http://www.bromstensskolan.org/dok/ref/studiero_skolverket.pdf
- [3] **Stockholms stad om studiero och trygghet**
http://www.bromstensskolan.org/dok/ref/studiero_stockholm.pdf
- [4] **Elevlogg**, mall för samlad information om eleverna
http://www.bromstensskolan.org/dok/2012-029_elevlogg.docx
- [5] **Minnesanteckningar**, mall för minnesanteckningar vid elevmöten
http://www.bromstensskolan.org/dok/2012-030_moteslogg.docx
- [6] **Överenskommelse**, mall (inte klart än)
<http://www.bromstensskolan.org/dok/xxx.docx>
- [7] **Ordningstrappa**, den första delen av trappan som finns i klassrummen
http://www.bromstensskolan.org/dok/2015-005_ordningstrappa.docx
- [8] **Utredning**, mall (inte klart än)
<http://www.bromstensskolan.org/dok/xxx.docx>
- [9] **Skriftlig varning**, mall (inte klart än)
<http://www.bromstensskolan.org/dok/xxx.docx>